

Nieuwe ornamentenplafonds in Nijmegen

HOE EEN ERFENIS DIRECT WERD TOEGEPAST

Bevlogen stukadoors blijven voortdurend afhankelijk van de nalatenschap van vakgenoten. Gelukkig willen de echte oude meesters dat hun kennis op een goede manier wordt overgedragen. Bij een hoekwoning in Nijmegen was de band tussen de oude meesterstukadoos Peter Manders en het jongere talent Bjorn Fleuren een schot in de roos. Het opgesplitste achterdeel was ooit van romantische ornamenten voorzien. Bij de aanpak van het voorste deel afgelopen najaar konden de oude mallen opnieuw dienst doen.

Tekst: Matthijs Pronker

Fotografie: Bjorn Fleuren

Gelukkige ontmoeting

Vanuit zijn restauratieatelier in Den Bosch vertelt Bjorn over zijn gelukkige ontmoeting met oud-meesterstukadoos Peter Manders, ongeveer 6 á 7 jaar geleden. "Peter is inmiddels al 80 en bouwde een aardige verzameling mallen op. Ze vonden hun toepassing overwegend in Nijmegen en Arnhem. Nu zat hij met de vraag hoe hij deze zou kunnen overdragen aan een vakgenoot. Het was bronsgieter Daan die aan mij dacht. Hij omschreef hoe ik in mijn vak sta. Vanaf dat moment moest het idee bij Peter indalen."

Goed moment

Voor Bjorn kwam deze 'erfenis' op een goed moment, omdat hij net zijn atelier opnieuw had ingedeeld, waarmee ruimte ontstond voor mal-opslag. Peter schonk uiteindelijk niet alleen de mallen maar droeg ook de klant aan op Waldeck Pyrmontsingel te Nijmegen. Deze werd lang geleden eigenaar van het belendende pand. Dat had hij helemaal laten restaureren, waarbij de ornamentenplafonds in ere hersteld werden. Bjorn vervolgt: "Dat eerdere werk bleek uitgerekend door Peter te zijn uitgevoerd. En die mallen waren nog in z'n bezit. Samen met het idee dat hij alles wilde overdragen, kon dat voor mij niet beter uitkomen. Totaal had hij er wel een stuk of 30."

Het plafond verrijkt het interieur met moderne deur

Bij een hoekwoning in Nijmegen was de band tussen de oude meesterstukadoos Peter Manders en het jongere meester talent Bjorn Fleuren een schot in de roos

Ingetekend kader voor
het aanbrengen van
het ornament

Het werd al snel
duidelijk dat Peter
er geen geld voor
wilde hebben. Het
liefst droeg hij de
collectie stapsgewijs
over met gesloten
beurzen

Gesloten beurzen

Het werd al snel duidelijk dat Peter er geen geld voor wilde hebben. Het liefst droeg hij de collectie stapsgewijs over met gesloten beurzen. Het kwam erop neer dat Bjorn met enige regelmaat telkens met een mooie fles bij Peter op de stoep stond. Na het uitwisselen van ervaring, ging hij dan stevast met enkele mallen weer naar huis. In die tijd kwam Bjorn vakgenoot Daniël Oudman uit Winschoten tegen die enthousiast vertelde over de internationale restauratiebeurs in Leipzig. Daar zou hij weer naar toe gaan met een paar collega's. Toen ontstond spontaan het idee om Peter uit te nodigen mee te gaan.

Op pad

Bjorn lacht: "Er was niet veel voor nodig om hem over te halen. Even later gingen we in mijn auto op pad. Tot Leipzig aan toe hadden we het alleen over ons vak en vooral over zijn ervaring. Eenmaal op de beurs kwam Peter nog eens extra op stoom. Ik heb nog een foto van hem met z'n Franse alpinopet. Daar stond hij met groot enthousiasme een Duitse stukadoor uit te leggen hoe het eigenlijk moest. Dat uitstapje heeft ons nog dichterbij elkaar gebracht. Wat kwam die band goed uit toen Nijmegen begon te spelen en hij me vertelde dat hij ooit de plafonds in het achterhuis had gedaan."

Het plafond verrijkt
het interieur met
moderne deur

De vers aangebrachte
lijsten

De ornamenten na
het schilderwerk

De ornamenten kwamen vrijwel allemaal uit de veel besproken Silberling collectie

Gesplitst

Recent had de eigenaar ook het voorste woonhuis verkregen. Dat vormde vroeger een geheel met het achterhuis. De gemeente had het lang geleden gesplitst. De eigenaar wilde het liefst dezelfde plafonds in het voorste pand. Daar kwam de nieuwe aanwinst van Peter om de hoek kijken. De ornamenten kwamen allemaal uit de veel besproken Silberling collectie. Met gepaste trots stelt Bjorn: "Daarvan heeft onze Vakgroep Restauratie Stukadoors een behoorlijk deel in beheer. En ik nu ook een stukje, mede dankzij Peter. Ik heb ook veel mallen gekregen van Barry Zardoni en Ton Steenks. Leuk hoe het allemaal kan gaan binnen ons vak."

Afremmen

“We hebben voor drie plafonds nieuwe ornamenten gemaakt en lijsten getrokken. Natuurlijk wilde Peter dolgraag komen kijken. Dat heb ik eerst nog wat moeten afremmen tot het echt klaar was. Hij toonde zich uiteindelijk enorm enthousiast over het resultaat. Een mooier compliment kon ik niet krijgen.”

Tegelijk onderstreepte het voor de grote meester dat hij zijn verzameling aan de juiste persoon had doorgegeven. En door sommige bezoekers van het atelier worden ze direct herkend, zo heeft hij onlangs ervaren.

“Diane van de Heijden van erfgoed gemeente Den Bosch kwam langs en bleek een bekende van Peter. Zij had tijdens haar studie restauratie stage bij hem gelopen. Ze is jongstleden ook bij dit project komen kijken want, Diane woont zelf in die straat; dus hoe klein is de wereld soms!”

Blijvend contact

In de tussentijd werkt Bjorn alweer verder aan uiteenlopende stucwerken. Hij grapt: “Van deze opdrachtgever ben ik nog niet af. Ik was eind oktober klaar met mijn werk. Kortgeleden vroeg hij of ik ook nog een kooflijst met verlichting voor hem kon realiseren. Dat licht doe ik natuurlijk niet, maar de lijst heel graag. Vaak loopt het zo dat ik blijvend contact houd met opdrachtgevers. Ze worden speciale kennissen. Mijn vakgenoten herkennen dat zeker. We steken er allemaal veel tijd en energie in, telkens opnieuw.”

Particuliere opdrachtgevers

Ruim Herenhoekhuis uit 1898, Waldeck
Pymontsingel Nijmegen
Ornamenten plafond woonkamer, keuken
plafond en een hal
Materialen: Gyproc contactlijm. Gyproc gips
Express. Gyproc rifino

Dat eerdere
ornamentenwerk
bleek uitgerekend
door Peter te zijn
uitgevoerd. En
die mallen waren
overgedragen
aan Bjorn en dus
voortaan in zijn
bezit.

Een van de typische voorbeelden uit de Silberling collectie